Ka kompo kaɲin ani ka kompozɛri labɛn

Ka kompo kaɲin ni sanji don (cɛn/bɔn/fɛnɛ, ji, jɔgɔya) ani ka kompozɛri labɛn yɔrɔ la ni jiri walima grillage ye.

KƆNƆKOW

1 An bɛna a jira i la i ka komposti sigi senɛfɛn dilafɛn-yɔrɔ la cogo min na
2 Kompo, munna a ye?
3 I ka kompo ka baara ni a dabali kama, i ka baara-minɛn ninnu na i na a laje:
4 Walasa ka kompo fɛn dilan, i ka fɛn ninnu sɔrɔ: fɛn cɛɛr
5 Kɔnɔna 1,5 m3 ka **dugukolo-jɛgɛn** n'a ta **finman** ye, i n'a fɔ **yiri-bla-gbanw**, **yiri-cɛkɛw**, **sɛnɛ-ɲɔgɔn-ɲɛfɛnw** walima **wɔlɔ-ɲɛfɛnw**.
6 A bɛna **nɔgɔnin** sanu **ba** **duru** (5) ye, walima **r
7 Komposti labɛnna ni tila-tila wɔrɔ ye. Ni nafa bɛɛ lajɛlen don, o kɛra baara ye min tɛ tɛmɛ don kelen kan mɔgɔ fila ye.
8 ÉTAPE 1: KA KOMPOSTI DILANNA FƆLƆ
9 **Jɛgɛnni** kɛ **kɔnɔntɔn** ni **cɛn** na, ka **furu** dɔ **lafili** u kan, min ka **fanga** ka bon **mikoro-organismiw** la
10 Sisan, dugukolo sanfɛla santimɛtɛrɛ 30, i bɛ o labɛn ni *
11 Láada filanan min ye cm 30 ye, o bɛ kɛ ni **kungo-fɛn** ye. O kɔ fɛ, i ka **damasɛn** booli kelen fanfanna.
12 Aw ye o baara kelen-kelen kɛ siɲɛ 5 walima 6 walasa k
13 ETAPE 2 : KOMPOSTO YÉLÉN YANFÈN WÉRÉ LA, KA
14 Dɔgɔkun 2-3 kɔfɛ, dugukolo-ɲɛnajalanba ka bonya dɔg
15 Ka konko bila komposti la, ka a lase yɔrɔ filanan na, ka charbon saki tlapu d'a la.
16 Ka a dɔgɔdɔgɔ walasa ka a kɛ kungo kelen ye.
17 Ni kompartima fɔlɔ jigira, i ka kompost-baara daminɛ tugun i ko a ye yiraki la fɔlɔ la.
18 ÉTAPE 3 : KA COMPOST KUNFARA
19 Dɔgɔkun 2-3 kɔfɛ, komposti nɔgɔ fila lafasa kɔnɔ ka dɔgɔya.
20 A bila yɔrɔ sabanan na ni makala-saki tlabolo ye. A dat
21 I ko taamaʃyɛn 2 la, a wuli fɔlɔfɔlɔ yɔrɔ la ka a don filanan na, i n'a fo i bɛ kɔgɔya kɔnɔntɔn dɔ farafina dɔn a kan.
22 N'a fɔlɔ jɛlen bɛ waati min na: i ka fɛnɲɛnɛnɲɛnɛnw sigi
23 Dɔgɔkun 2-3 kɔfɛ, fili baarakun filanan nafɛn bɛɛ kɔnɔ baarakun sabanan kɔnɔ, ka baarakun fɔlɔ nafɛn bɛɛ fili baarakun filanan kɔnɔ.
24 ÉTAPE 4 : KANTA KA DUNI
25 Sisan ni aw ye sanji-dugaw ka baara dɔn, aw ka o baara kɛ tugun sanji-dugaw blada
26 ÉTAPE 5 : KÒMPÒSI JUI LABANTA
27 x2
28 x3
29 ÉTAPE 6 : KOMPOSTO FÀ
30 Komposti ni komposti ji bɛ se ka baara kɛ ni u ye jɛgɛn
31 Compost donni yɔrɔ la walasa ka baara kɛ ni fɛnɲɛnɛ ye.
32 A ka kompo jiin fiyɛ duguma tuma min na fiyɛri bɛ dam
33 Ka **komposi** jiin fiyɛ duguma tuma min na **fruyi** ni **legimɛ** bɛ ban ka bɔ.
34 Komposti te jɔrɔnɔ ye; fɛn bɛɛ te bɔ ka sa, ani u bɛ se k
35 Ayiwa! Bi i ye dɔnniya sɔrɔ ka i ka sanji-kɔnɔ-kompo fɔlɔ ani k'a baara kɛ i ka

An bɛna a jira i la i ka komposti sigi senɛfɛn dilafɛn-yɔrɔ la cogo min na

An bɛna a jira i la i ka komposti sigi senɛfɛn dilafɛn-yɔrɔ la cogo min na

bio intensive ni **dugukolo ɲɛnama** ye.

Kompo, munna a ye?

A ye baara ye min bɛ kɔnɔntɔnniw walima dugukolo lafiyaliw bila ka bɔ dugukolo lafiyaliw la, walasa ka u kɛ dugukolo lafiyali ye min bɛ se ka baara kɛ ni u ye sɛnɛfɛnw na.

3

I ka kompo ka baara ni a dabali kama, i ka baara-minɛn ninnu na i na a lajɛ:

I ka kompo ka baara ni a dabali kama, i ka baara-minɛn ninnu na i na a lajɛ:

mɛtɛrɛ kelen, **sɛnɛ-dugu** walima **daba** kelen, **jifaga** kelen, **futu fiyɛn** kelen ani **kalan** kelen ka minɛnnu walen.

Walasa ka kompo fɛn dilan, i ka fɛn ninnu sɔrɔ: fɛn cɛɛn ɲɔgɔnna minnu ka bon ni mɛtɛrɛ kibu kelen ni cɛ...

Walasa ka kompo fɛn dilan, i ka fɛn ninnu sɔrɔ: fɛn cɛɛn ɲɔgɔnna minnu ka bon ni mɛtɛrɛ kibu kelen ni cɛmɛtan ye

i n'a fɔ **jɛgɛnna fɛn caman**, **fɛn minnu bɔra sansan na**, **fɛn minnu bɔra jiriw la**, walima **kungo yiridenw binkɛnɛw**.

Kɔnɔna 1,5 m3 ka **dugukolo-jɛgɛn** n’a ta **finman** ye, i n’a fɔ **yiri-bla-gbanw**, **yiri-cɛkɛw**, **s...

Kɔnɔna 1,5 m3 ka **dugukolo-jɛgɛn** n’a ta **finman** ye, i n’a fɔ **yiri-bla-gbanw**, **yiri-cɛkɛw**, **sɛnɛ-ɲɔgɔn-ɲɛfɛnw** walima **wɔlɔ-ɲɛfɛnw**.

wɔlɔ-ɲɛfɛnw.

6 A bɛna **nɔgɔnin** sanu **ba** **duru** (5) ye, walima **misiden** **juru** **duru** (5), walima **dugu...

A bɛna **nɔgɔnin sanu **ba** **duru** (5) ye, walima **misiden** **juru** **duru** (5), walima **dugukolo** **duru** (5), walima **komposi** **kɔrɔ** **duru** (5), ani **juru** **kelen** (1) min bɛ se ka kɛ **saki** **kɛmɛ** (100) ye.**

kɔgɔ wulalen saki kelen (1) walima kɔgɔ jɛnsɛnnen saki kelen (1).

PARTIE 7 SUR 35

7 Komposti labɛnna ni tila-tila wɔɔrɔ ye. Ni nafa bɛɛ lajɛlen don, o kɛra baara ye min tɛ tɛmɛ don kelen kan ...

Komposti labɛnna ni tila-tila wɔɔrɔ ye. Ni nafa bɛɛ lajɛlen don, o kɛra baara ye min tɛ tɛmɛ don kelen kan mɔgɔ fila ye.

don kelen kan mɔgɔ fila ye.

ÉTAPE 1: KA KOMPOSTI DILANNA FƆLƆ

ÉTAPE 1: KA KOMPOSTI DILANNA FƆLƆ

9

Jɛgɛnni kɛ **kɔnɔntɔn** ni **cɛn** na, ka **fura** dɔ **lafili** u kan, min ka **fanga** ka bon **miko...

Jɛgɛnni kɛ **kɔnɔntɔn** ni **cɛn** na, ka **fura** dɔ **lafili** u kan, min ka **fanga** ka bon **mikoro-organismiw** la

mikoro-organismiw : **misiden** walima **misiji**, walima **kompo fɔlɔ** kɔnɔntɔn.

Sisan, dugukolo sanfɛla santimɛtɛrɛ 30, i bɛ o labɛn ni **dugukolo jugu** ye. I bɛ **demarɛri** yɔrɔ dɔ faf...

Sisan, dugukolo sanfɛla santimɛtɛrɛ 30, i bɛ o labɛn ni **dugukolo jugu** ye. I bɛ **demarɛri** yɔrɔ dɔ fafaga a kan.

i bɛ min sɔrɔ.

11

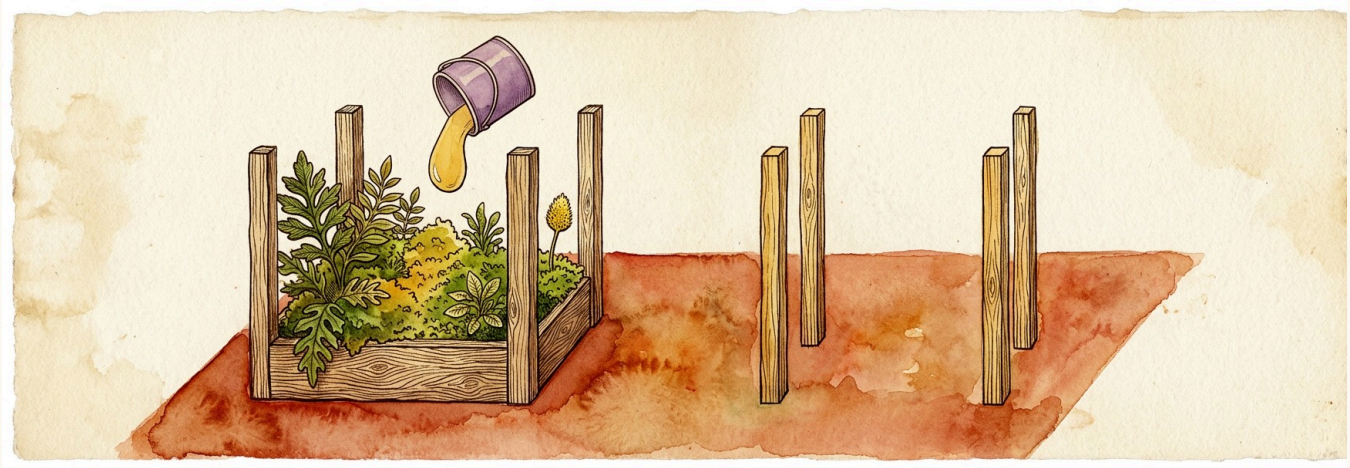
Láada filanan min ye cm 30 ye, o bɛ kɛ ni **kungo-fɛn** ye. O kɔ fɛ, i ka **damasɛn** booli kelen fanfanna.

Láada filanan min ye cm 30 ye, o bɛ kɛ ni **kungo-fɛn** ye. O kɔ fɛ, i ka **damasɛn** booli kelen fanfanna.

Láada filanan min ye cm 30 ye, o bɛ kɛ ni **kungo-fɛn** ye. O kɔ fɛ, i ka **damasɛn** booli kelen fanfanna.

Aw ye o baara kelen-kelen kɛ siɲɛ 5 walima 6 walasa ka wuluwuluya kɛmɛtri 30 sɔrɔ, wa waati bɛɛ, aw ka b...

Aw ye o baara kelen-kelen kɛ siɲɛ 5 walima 6 walasa ka wuluwuluya kɛmɛtri 30 sɔrɔ, wa waati bɛɛ, aw ka baara laban kɛ ni fɛn ye min ka ca.

min bɛ sɔrɔ kosɛbɛ.

ETAPE 2 : KOMPOSTO YƐLƐN YANFƐN WƐRƐ LA, KA

ETAPE 2 : KOMPOSTO YƐLƐN YANFƐN WƐRƐ LA, KA

KOMPOSTO DUGU

Dɔgɔkun 2-3 kɔfɛ, dugukolo-ɲɛnajalanba ka bonya dɔgɔra.

Dɔgɔkun 2-3 kɔfɛ, dugukolo-ɲɛnajalanba ka bonya dɔgɔra.

Dɔgɔkun 2-3 kɔfɛ, dugukolo-ɲɛnajalanba ka bonya dɔgɔra.

Ka konko bila komposti la, ka a lase yɔrɔ filanan na, ka charbon saki tlapu d’a la.

Ka konko bila komposti la, ka a lase yɔrɔ filanan na, ka charbon saki tlapu d’a la.

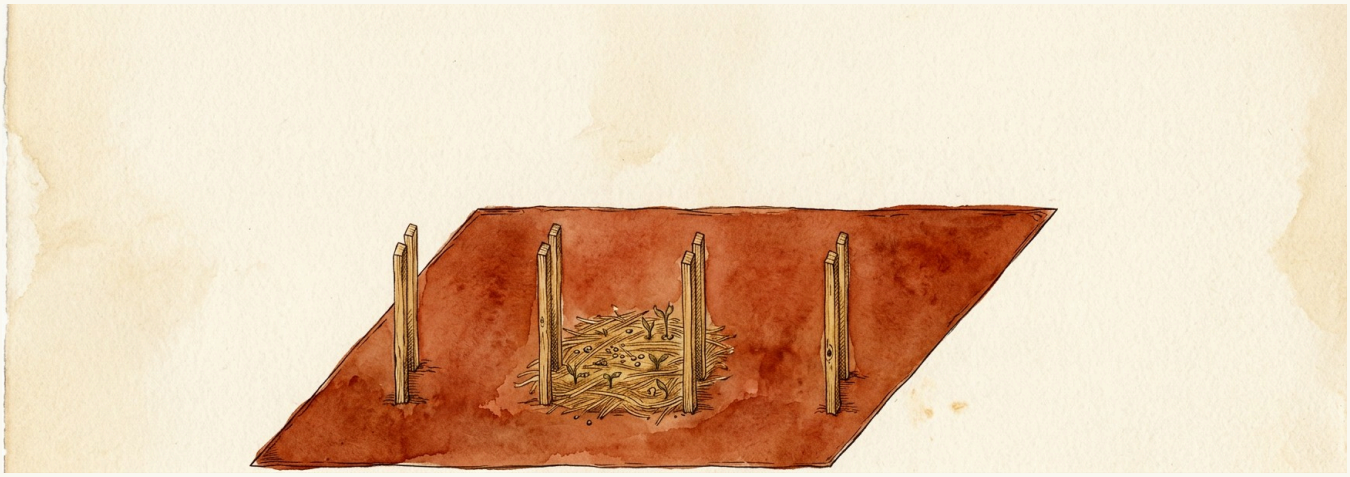
Kɔfɛla ka taga cɛmancɛ na, ani cɛmancɛ ka taga kɔfɛ.

Ka a dɔgɔdɔgɔ walasa ka a kɛ kungo kelen ye.

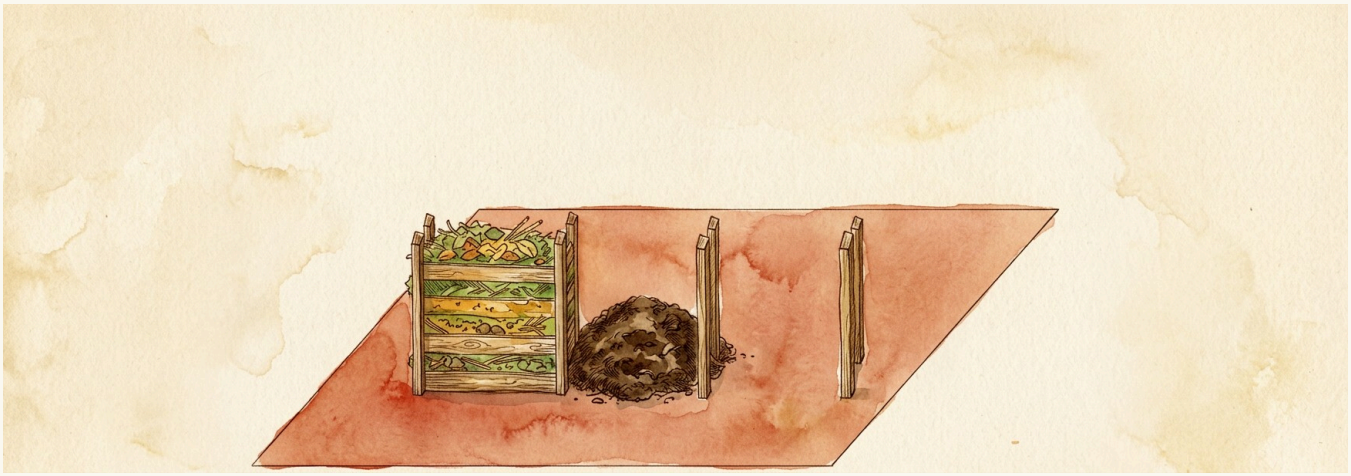
Ka a dɔgɔdɔgɔ walasa ka a kɛ kungo kelen ye.

Ka a dɔgɔdɔgɔ walasa ka a kɛ kungo kelen ye.

Ni kompartima fɔlɔ jigira, i ka kompost-baara daminɛ tugun i ko a ye yiraki la fɔlɔ la.

Ni kompartima fɔlɔ jigira, i ka kompost-baara daminɛ tugun i ko a ye yiraki la fɔlɔ la.

ÉTAPE 3 : KA COMPOST KUNFARA

ÉTAPE 3 : KA COMPOST KUNFARA

Dɔgɔkun 2-3 kɔfɛ, komposti nɔgɔ fila lafasa kɔnɔ ka dɔgɔya.

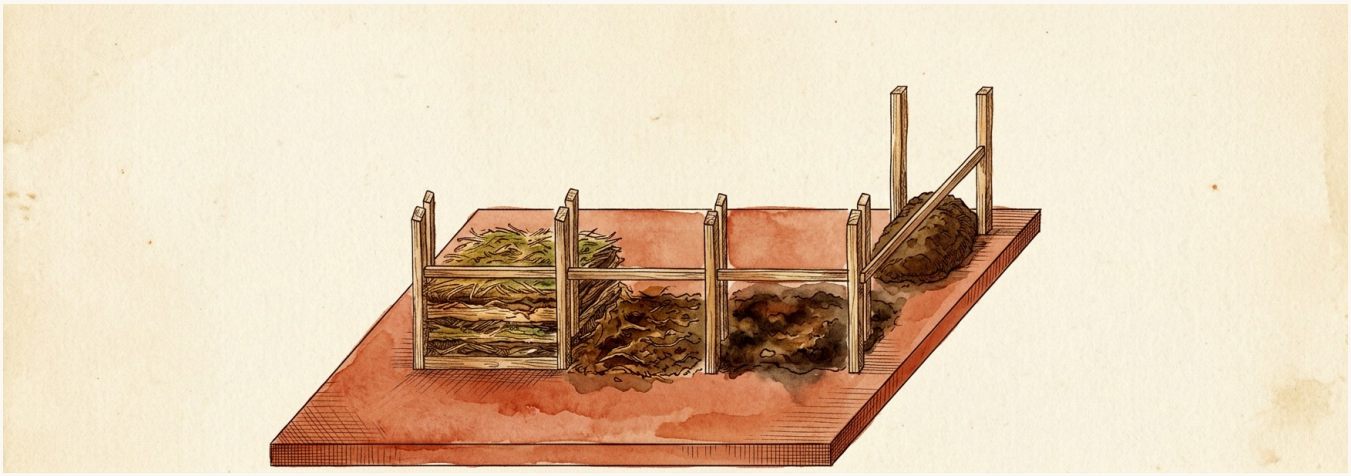

Dɔgɔkun 2-3 kɔfɛ, komposti nɔgɔ fila lafasa kɔnɔ ka dɔgɔya.

Dɔgɔkun 2-3 kɔfɛ, komposti nɔgɔ fila lafasa kɔnɔ ka dɔgɔya.

20

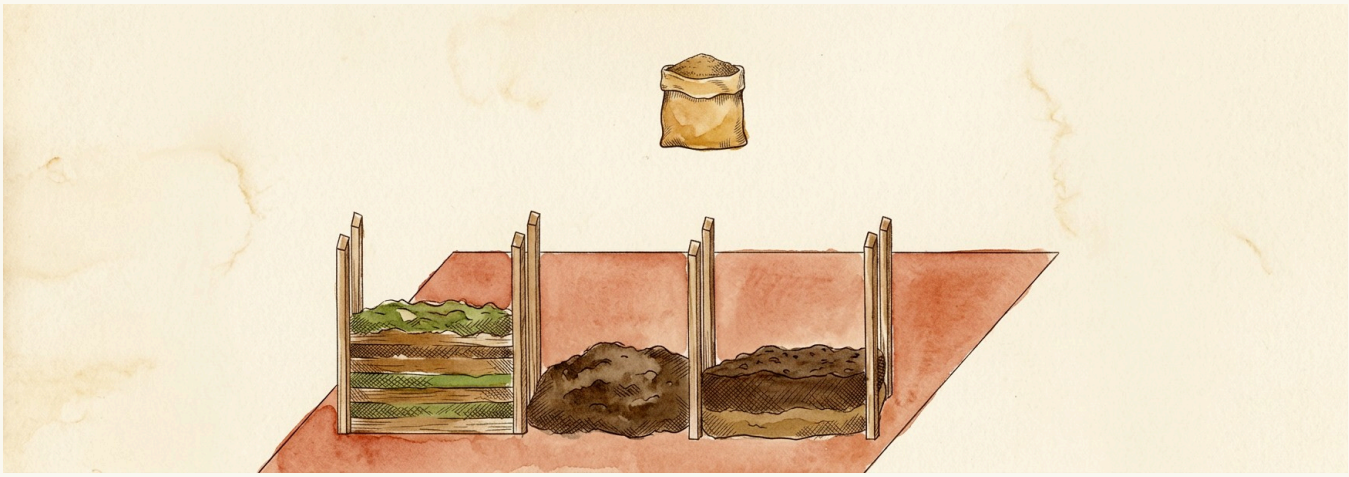
A bila yɔrɔ sabanan na ni makala-saki tlabolo ye. A dafɛfɛla bɛna kɛ cɛmancɛ ye, a cɛmancɛla fana bɛna kɛ ...

A bila yɔrɔ sabanan na ni makala-saki tlabolo ye. A dafɛfɛla bɛna kɛ cɛmancɛ ye, a cɛmancɛla fana bɛna kɛ dafɛfɛla ye.

kɔfɛ, a bɛna kɛ yɔrɔ sabanan na ni makala-saki tlabolo ye. A dafɛfɛla bɛna kɛ cɛmancɛ ye, a cɛmancɛla fana bɛna kɛ dafɛfɛla ye. A ka kan ka sigiɲɔgɔn kan kosɛbɛ.

I ko taamaʃyɛn 2 la, a wuli fɔlɔfɔlɔ yɔrɔ la ka a don filanan na, i n'a fo i bɛ kɔgɔya kɔnɔntɔn dɔ farafina dɔn a ...

I ko taamaʃyɛn 2 la, a wuli fɔlɔfɔlɔ yɔrɔ la ka a don filanan na, i n'a fo i bɛ kɔgɔya kɔnɔntɔn dɔ farafina dɔn a kan.

I ko taamaʃyɛn 2 la, a wuli fɔlɔfɔlɔ yɔrɔ la ka a don filanan na, i n'a fo i bɛ kɔgɔya kɔnɔntɔn dɔ farafina dɔn a kan.

N'a fɔlɔ jɛlen bɛ waati min na: i ka fɛnɲɛnɛnɲɛnɛnw sigi kɔfɛ.

N'a fɔlɔ jɛlen bɛ waati min na: i ka fɛnɲɛnɛnɲɛnɛnw sigi kɔfɛ.

N'a fɔlɔ jɛlen bɛ waati min na: i ka fɛnɲɛnɛnɲɛnɛnw sigi kɔfɛ.

23

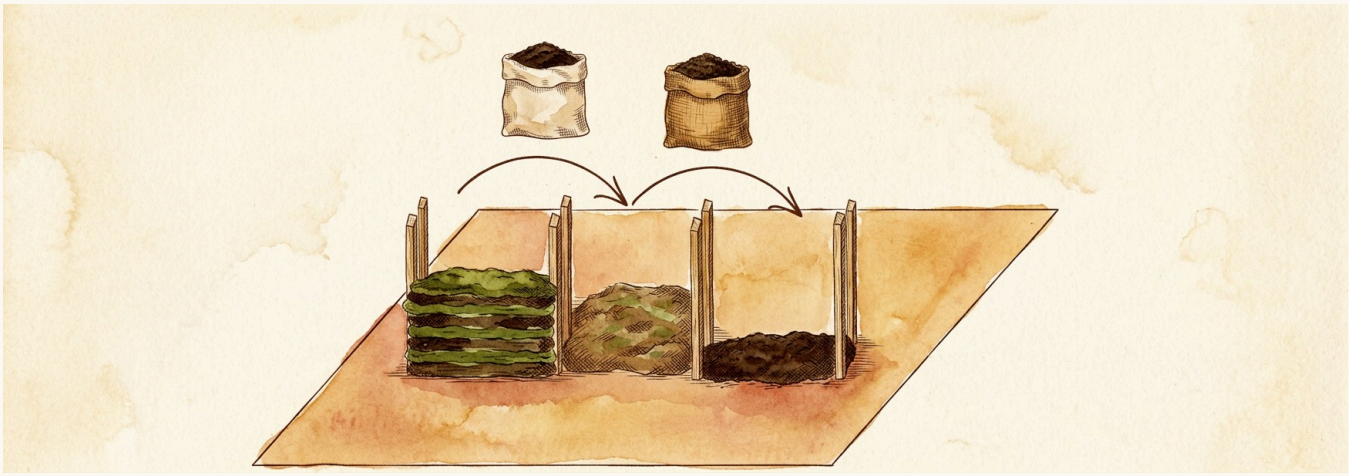
Dɔgɔkun 2-3 kɔfɛ, fili baarakun filanan nafɛn bɛɛ kɔnɔ baarakun sabanan kɔnɔ, ka baarakun fɔlɔ nafɛn bɛ...

Dɔgɔkun 2-3 kɔfɛ, fili baarakun filanan nafɛn bɛɛ kɔnɔ baarakun sabanan kɔnɔ, ka baarakun fɔlɔ nafɛn bɛɛ fili baarakun filanan kɔnɔ.

Ni baarakun fɔlɔ kɔnɔna faŋa ka kɛ, i ka na fɛnɲɛnɛw sigi sen kan tugun. O kɛcogo kelen na.

ÉTAPE 4 : KANTA KA DUNI

ÉTAPE 4 : KANTA KA DUNI

KOMPOSTIÈRE

Sisan ni aw ye sanji-dugaw ka baara dɔn, aw ka o baara kɛ tugun sanji-dugaw blada

Sisan ni aw ye sanji-dugaw ka baara dɔn, aw ka o baara kɛ tugun sanji-dugaw blada

fo ni dugaw mɛtɛrɛ-kibi duurunan (5 m3) sɔrɔla.

ÉTAPE 5 : KÒMPÒSI JUI LABANTA

ÉTAPE 5 : KÒMPÒSI JUI LABANTA

x2

x2

x 20 **Kɔmpɔsɛ** buru fila don **fût** kɔnɔ, ka sanji ji, bɔn ji walima **pui** ji buru mugan fara a kan. Aw ye **dɛzɛnfɛktan** min bɛ se ka kɛ **piblik** ji kɔnɔ, o ji lajɛli bali.

x3

x3

I ka dugawu lajɛ **si saba**.

Don saba kɔfɛ, i ka komposti jida datugulen bɛ kɛcogo la.

ÉTAPE 6 : KOMPOSTO FÀ

ÉTAPE 6 : KOMPOSTO FÀ

ÉTAPE 6 : KOMPOSTO FÀ

Komposti ni komposti ji bɛ se ka baara kɛ ni u ye jɛgɛnni labɛnni yɔrɔw la.

Komposti ni komposti ji bɛ se ka baara kɛ ni u ye jɛgɛnni labɛnni yɔrɔw la.

Komposti ni komposti ji bɛ se ka baara kɛ ni u ye jɛgɛnni labɛnni yɔrɔw la.

31

Compost donni ɣɔrɔ la walasa ka baara kɛ ni fɛnɲɛnɛ ye.

Compost donni ɣɔrɔ la walasa ka baara kɛ ni fɛnɲɛnɛ ye.

Compost donni ɣɔrɔ la walasa ka baara kɛ ni fɛnɲɛnɛ ye.

32

A ka kompo jiin fiyɛ duguma tuma min na fiyɛri bɛ daminɛ.

A ka kompo jiin fiyɛ duguma tuma min na fiyɛri bɛ daminɛ.

A ka kompo jiin fiyɛ duguma tuma min na fiyɛri bɛ daminɛ.

33

Ka **komposi** jiin fiyɛ duguma tuma min na **fruyi** ni **legimɛ** bɛ ban ka bɔ.

Ka **komposi** jiin fiyɛ duguma tuma min na **fruyi** ni **legimɛ** bɛ ban ka bɔ.

Ka **komposi** jiin fiyɛ duguma tuma min na **fruyi** ni **legimɛ** bɛ ban ka bɔ.

Komposti te jɔrɔnɔ ye; fɛn bɛɛ te bɔ ka sa, ani u bɛ se ka kɛ fɛn jugu ye fana

Komposti te jɔrɔnɔ ye; fɛn bɛɛ te bɔ ka sa, ani u bɛ se ka kɛ fɛn jugu ye fana

komposti ni dugukolo kɔnɔ sabatili ye.

Piles, **plastique buteliw**, **plastique sachet-w**: fɛn o fɛn min ma kɛ **organique** ye, o ka yɔrɔ tɛ yan.

Ayiwa! Bi i ye dɔnniya sɔrɔ ka i ka sanji-kɔnɔ-kompo fɔlɔ ani k'a baara kɛ i ka

Ayiwa! Bi i ye dɔnniya sɔrɔ ka i ka sanji-kɔnɔ-kompo fɔlɔ ani k'a baara kɛ i ka

baarakɛma-jardin-kɔnɔ-foroba-ɲɛnajalan-biolozi-duguma-ni-ɲɛnamaya-la.